

Een geschiedenis die niet geleerd wordt!

Beschrijving

Dat mensen de geschiedenis willen herhalen is doorgaans geen bewuste keuze, maar eerder een weerspiegeling van een *diepere psychologische, sociale en culturele dynamiek*.

Er zijn verschillende redenen waarom de geschiedenis zich vaak lijkt te herhalen, en waarmee het gezegde *een geschiedenis die niet geleerd wordt, is gedoemd zich te herhalen* wordt bevestigd. Hierbij een aantal oorzaken waarom de geschiedenis zich steeds herhaalt.

Cognitieve vooroordelen en psychologische patronen

Mensen hebben de neiging om informatie te zoeken die hun bestaande overtuigingen bevestigt en negeren informatie die deze tegensprekt. Dit kan leiden tot herhaling van fouten, omdat individuen en samenlevingen niet leren van de geschiedenis omdat ze alleen zien wat ze willen zien. Het geloof dat het *deze keer anders zal zijn* kan leiden tot herhaalde fouten. Mensen herkennen historische

parallelle, maar overschatten hun vermogen om de situatie beter aan te pakken dan hun voorgangers.

Mensen richten zich vaak op directe beloningen of oplossingen (korte termijn) zonder rekening te houden met de gevolgen op de langere termijn. Deze bijziendheid kan leiden tot herhaling van historische patronen, omdat de grondoorzaken van problemen worden genegeerd of onderschat.

Culturele en institutionele inertie

Culturen en samenlevingen klampen zich vaak vast aan tradities en gevestigde normen, zelfs als ze verouderd of schadelijk zijn. Deze vasthoudendheid aan traditie kan historisch gedrag en houdingen in stand houden. Ook overheden, organisaties en andere instellingen kunnen vastgeroest raken in hun manier van werken. Deze rigiditeit kan aanpassing en innovatie verhinderen, wat leidt tot herhaling van fouten uit het verleden, vooral wanneer ze worden geconfronteerd met soortgelijke uitdagingen.

Onderwijs en collectief geheugen

Samenlevingen herinneren zich de geschiedenis vaak op een selectieve manier (zoals die is onderwezen), waarbij bepaalde verhalen zijn benadrukt en andere gebagatelliseerd of genegeerd. Dit selectieve geheugen kan leiden tot een vertekend begrip van het verleden en bijdragen aan de herhaling van fouten.

Een gebrek aan adequaat en feitelijk correct lesgeven en leren van de geschiedenis betekent dat elke nieuwe generatie de fouten van de vorige mogelijk niet volledig begrijpt. Deze onwetendheid kan dan weer leiden tot de onbedoelde herhaling van die fouten.

Machtdynamiek en politieke cycli

De geschiedenis herhaalt zich vaak in de vorm van cycli, zoals de opkomst en ondergang van rijken of de terugkerende patronen van revolutie en autoritarisme. Deze cycli worden aangestuurd door dezelfde fundamentele menselijke verlangens naar macht, veiligheid en controle. Machthebbers kunnen bewust of onbewust historische patronen herhalen om de controle te behouden. Leiders kunnen bijvoorbeeld de zondebokken, nationalisme of angst gebruiken die in het verleden effectief zijn gebleken.

Menselijke natuur en sociaal gedrag

Een conflict is een terugkerend thema in de menselijke geschiedenis, aangestuurd door concurrentie om middelen, macht en invloed. Hoewel de specifieke omstandigheden kunnen veranderen, blijven de onderliggende menselijke gedragingen vaak consistent, wat leidt tot herhaalde conflicten. Mensen zijn sociale wezens die de neiging hebben om *in-groepen* (je hoort erbij) en *out-groepen* (je hoort er niet bij) te vormen. Dit kan leiden tot herhaalde patronen van uitsluiting, discriminatie en conflict, want de verschillende groepen strijden om dominantie of overleving.

Technologische en milieu-beperkingen

Terwijl technologie vordert, introduceert het vaak tegelijkertijd nieuwe problemen of verergert het bestaande problemen. Zo bracht industrialisatie economische groei, maar ook milieuproblemen, wat leidde tot zich herhalende cycli van technologisch optimisme gevolgd door crises. Menselijke activiteiten worden beperkt door de zorg voor het milieu, zoals de niet-onbeperkte beschikbaarheid van hulpbronnen en het ecologisch evenwicht. Het negeren van deze beperkingen, zoals te zien is in historische voorbeelden van overexploitatie, kan leiden tot herhaalde ecologische rampen (zoals temperatuur- en zeespiegelstijging).

Vooruitgang- en beschavingsmythen

Veel samenlevingen worden gedreven door een geloof in voortdurende vooruitgang. Dit kan mensen blind maken voor de lessen uit de geschiedenis, waardoor ze fouten uit het verleden herhalen in de overtuiging dat ze steeds vooruitgang boeken. Ook mythen van nationale of culturele superioriteit kunnen leiden tot een herhaling van imperialistisch of expansionistisch beleid. Dit gebeurt als samenlevingen proberen om oude glorie te herbeleven.

Datum aangemaakt
2024/08/30

default watermark